

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN GIMNAZJALNY W ROKU SZKOLNYM 2011/2012

CZEŚĆ HUMANISTYCZNA HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

PRZYKŁADOWY ZESTAW ZADAŃ

PAŹDZIERNIK 2011

Zadanie 1.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Szereg, w którym uporządkowano chronologicznie przemiany w życiu społecznym, to:

- A. koczownictwo → narodziny rolnictwa → powstanie państwa.
- B. powstanie państwa → narodziny rolnictwa → koczownictwo.
- C. narodziny rolnictwa → koczownictwo → powstanie państwa.
- D. narodziny rolnictwa → powstanie państwa → koczownictwo.

Ilustracja i mapa do zadania 2.

www.historion.pl

Daniel Dalet/d-maps.com

Zadanie 2.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Ilustracja przedstawia pismo wykształcone na terenie oznaczonym na mapie numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Ilustracje do zadania 3.

Źródło: *Wielka Historia Świata*, 2006.

Zadanie 3.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Ilustracje przedstawiające przykłady architektury rzymskiej oznaczono numerami

- A. 1. i 4.
- B. 3. i 4.
- C. 2. i 3.
- D. 1. i 2.

Ilustracja z opisem do zadania 4.

Na banknotach umieszczono wizerunki:

- Mieszka I na 10-złotowym
- Bolesława I Chrobrego na 20-złotowym
- Kazimierza III Wielkiego na 50-złotowym
- Władysława II Jagiełły na 100-złotowym
- Zygmunta I Starego na 200-złotowym

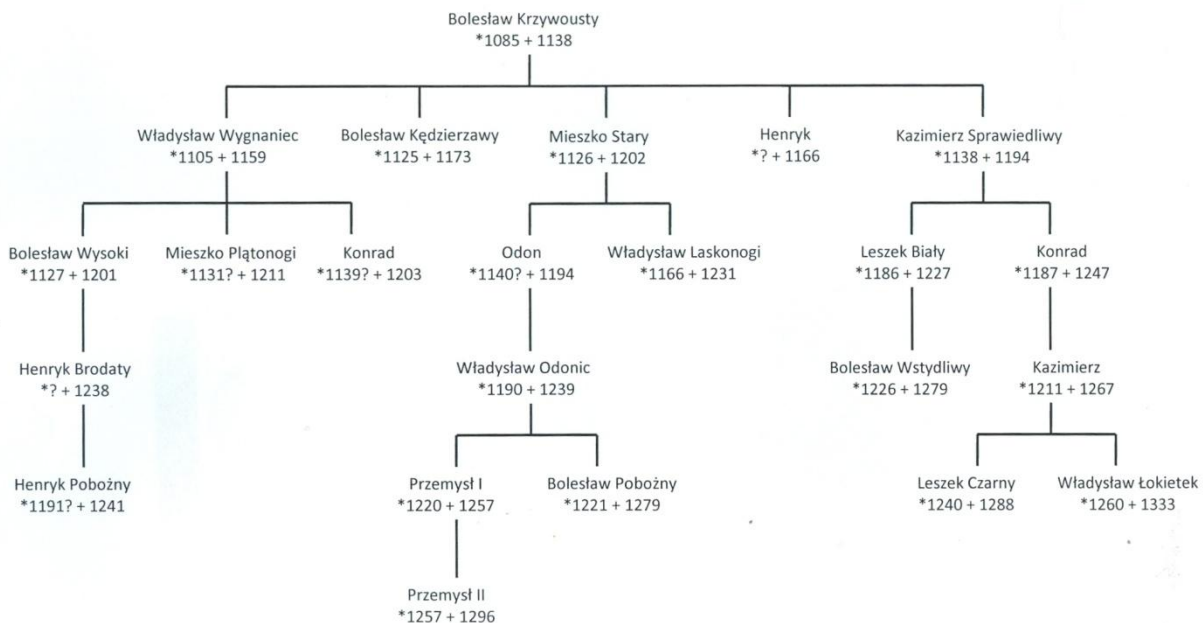
Zadanie 4.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wszyscy przedstawieni na banknotach władcy

- A. byli koronowani w Krakowie.
- B. pochodzili z jednej dynastii.
- C. żyli w tym samym stuleciu.
- D. byli polskimi monarchami.

Tablica genealogiczna do zadania 5.

Zadanie 5.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Tablica zawiera informacje dotyczące

- A. dzieci Mieszka Płatonogiego.
- B. syna pierwszego władcy z dynastii Piastów.
- C. wszystkich polskich władców panujących w XI w.
- D. spadkobierców testamentu Bolesława Krzywoustego.

Tekst do zadania 6.

Fragment kroniki Jana z Czarnkowa z XIV w.

Ten to król ponad wszystkich książąt polskich dzielnie rządził rzeczą pospolitą, albowiem jak drugi Salomon, wyniósł dzieła swoje, budując miasta, domy i grody. Przede wszystkim zamek krakowski ozdobił przedziwnymi budynkami, wieżami, rzeźbami, malowidłami [...] nad podziw wspaniałymi. Naprzeciw zaś zamku [...] wybudował miasto, które od imienia swego nazwał Kazimierzem. Wybudował też wiele innych miast [...] i zamków. Wszystkie te miasta i zamki opatrzył bardzo silnymi murami [...], fosami i innymi fortyfikacjami, na ozdobę królestwa a ku bezpieczeństwu i schronieniu narodu polskiego. Za panowania bowiem tego króla powstało w lasach, gajach i na karczowiskach prawie drugie tyle miast i wsi, ile ich przedtem było w królestwie polskim. Królestwa swego dzielnie bronił.

Kronika Jana z Czarnkowa, oprac. M.D. Kowalski, tłum. J. Żerbiłło, Warszawa 1996.

Zadanie 6.

Uzupełnij poniższy tekst, wybierając w każdym zdaniu właściwą odpowiedź spośród podanych.

Kronikarz opisuje panowanie **6.1.** _____. Autor przedstawia osiągnięcia władcy w **6.2.** _____. Porównując monarchę do Salomona, kronikarz wyraża **6.3.** _____.

- 6.1.** **A.** Kazimierza Odnowiciela **B.** Kazimierza Wielkiego **C.** Jana Kazimierza
- 6.2.** **A.** reformowaniu prawa **B.** rozbudowaniu systemu obronnego **C.** rozwijaniu działalności artystycznej
- 6.3.** **A.** podziw **B.** niechęć **C.** obawę

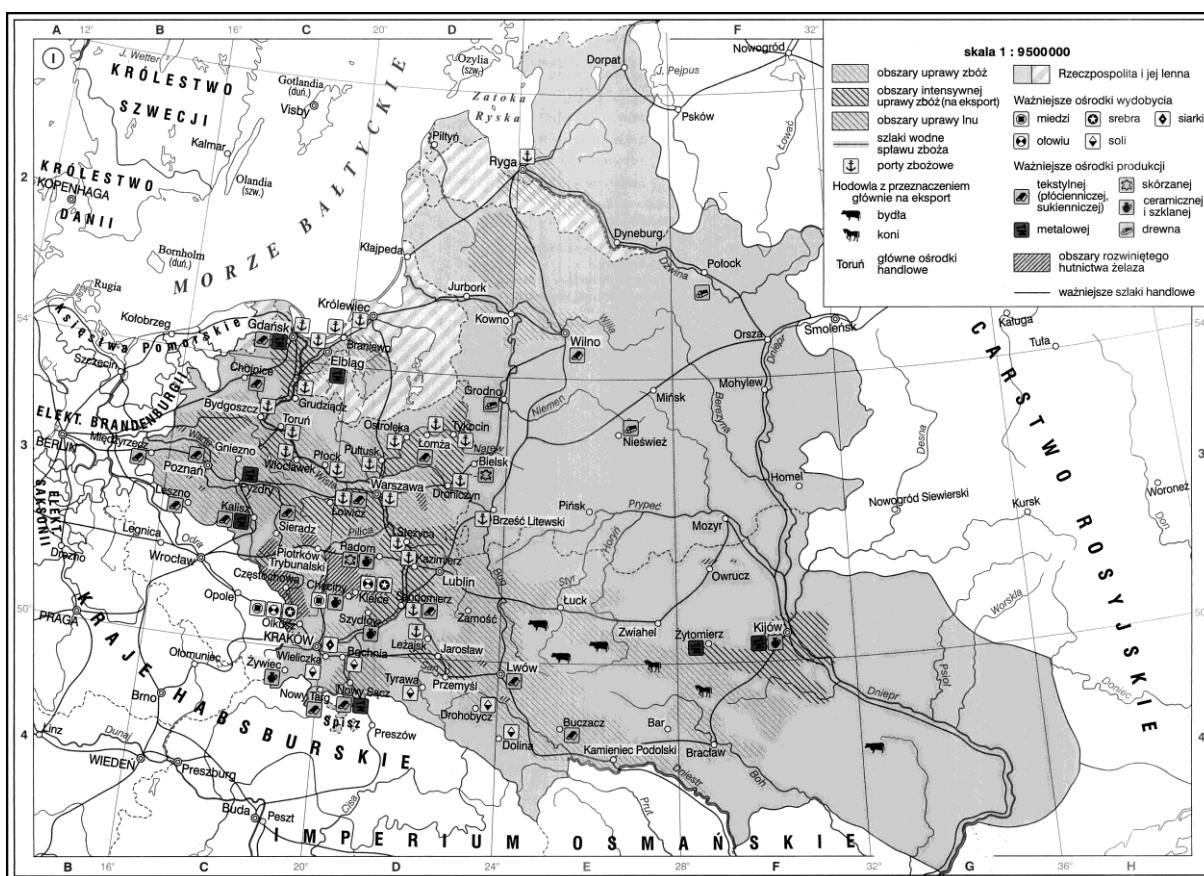
Zadanie 7.

Spośród poniżej podanych wydarzeń oznaczonych literami A-D, wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

7.1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
7.2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A.** Bitwa pod Grunwaldem.
B. Hołd pruski.
C. Wojna trzynastoletnia.
D. Unia w Krewie.

Mapa do zadania 8.

Na podstawie: Atlas historyczny „Od starożytności do współczesności”, Warszawa 2008.

Zadanie 8.

Spośród podanych odpowiedzi wybierz tytuł dla powyższej mapy.

- A. Gospodarka polska w okresie rozbicia dzielnicowego
- B. Rozwój rolnictwa za panowania Kazimierza Wielkiego
- C. Gospodarka Rzeczypospolitej Obojga Narodów u schyłku XVI w.
- D. Stan gospodarki polskiej na przełomie XVIII i XIX w.

Zadanie 9.

Uzupełnij poniższy tekst, wybierając w każdym zdaniu właściwą odpowiedź spośród podanych.

Działający w Szwajcarii przedstawiciel reformacji to **9.1.** _____. Mieszkał on i nauczał w Genewie w latach czterdziestych **9.2.** _____ wieku. Uważał, że źródłem wiary jest **9.3.** _____

9.1. A. Henryk VIII

B. Jan Kalwin

C. Marcin Luter

9.2. A. XIV

B. XV

C. XVI

9.3. A. tradycja Kościoła

B. Pismo Święte

C. encyklika papieska

Ilustracja do zadania 10.

Giovanni Lorenzo Bernini, *Ekstaza św. Teresy*

Zadanie 10.

Wybierz okres w sztuce, dla którego jest charakterystyczna rzeźba przedstawiona na ilustracji, i wskaż uzasadnienie wyboru spośród podanych. Zaznacz literę A albo B oraz numer 1, 2 albo 3.

A.	Renesans,	na co wskazuje	1.	silna dynamika i teatralność gestu.
B.	Barok,		2.	statyka ukazanych postaci.
			3.	tematyka religijna i prostota formy.

Zadanie 11.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

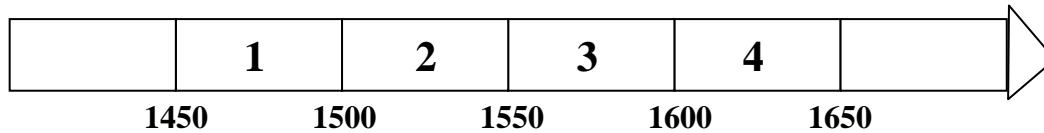
Artykuły henrykowskie, które zostały wydane w związku z pierwszą wolną elekcją,

- A. gwarantowały królowi zachowanie dziedzicznych praw do tronu.
- B. zezwalały królowi na zniesienie przywilejów szlacheckich.
- C. określały zasady ustroju i prawa Rzeczypospolitej.
- D. nadawały chłopom prawo do zasiadania w sejmie.

Zadanie 12.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przedział czasu, w którym odbyła się pierwsza wolna elekcja w Polsce, oznaczony jest na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1 B. 2 C. 3 D. 4

Ilustracja i tekst do zadania 13.

Polaków Dzieje Malowane, Warszawa 2007.

W owe lata szczęśliwe, gdy senat i posły
Po dniu Trzeciego Maja w ratuszowej sali
Zgodzonego z narodem króla fetowali;
Gdy przy tańcu śpiewano: „Wiwat Król kochany!
Wiwat Sejm, wiwat Naród, wiwat wszystkie Stany!”

Fragment *Koncertu Jankiela* z „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza

Zadanie 13.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Oba źródła nawiązują do

- A. zawarcia unii polsko-litewskiej.
- B. uchwalenia reform Sejmu Wielkiego.
- C. powołania Komisji Edukacji Narodowej.
- D. obalenia Konstytucji 3 Maja.

Zadanie 14.

Przyporządkuj każdemu opisowi odpowiadające mu pojęcie, wybierając pojęcia spośród oznaczonych literami A-D. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane pojęcia.

14.1.	Forma rządów, w której cała niekontrolowana władza jest skupiona w rękach monarchy. Wykształciła się w pełni w XVII w., a najbardziej znanym jej przykładem była Francja za panowania Ludwika XIV.	A	B	C	D
14.2.	Monarchia o ograniczonej w różnym stopniu władzy monarchy na rzecz: szlachty, duchowieństwa, mieszczaństwa. Rozwinęła się w wielu krajach średniowiecznej Europy, w Polsce jej początki przypadają na koniec XIV w.	A	B	C	D
14.3.	Forma ustroju państwa, w którym władca pełni głównie funkcje reprezentacyjne, natomiast władzę sprawuje parlament i rząd. Zaczęła kształtować się w drugiej połowie XVII w. w czasie panowania dynastii Stuartów w Anglii.	A	B	C	D

- A. Monarchia stanowa.
- B. Monarchia absolutna.
- C. Monarchia patrymonialna.
- D. Monarchia parlamentarna.

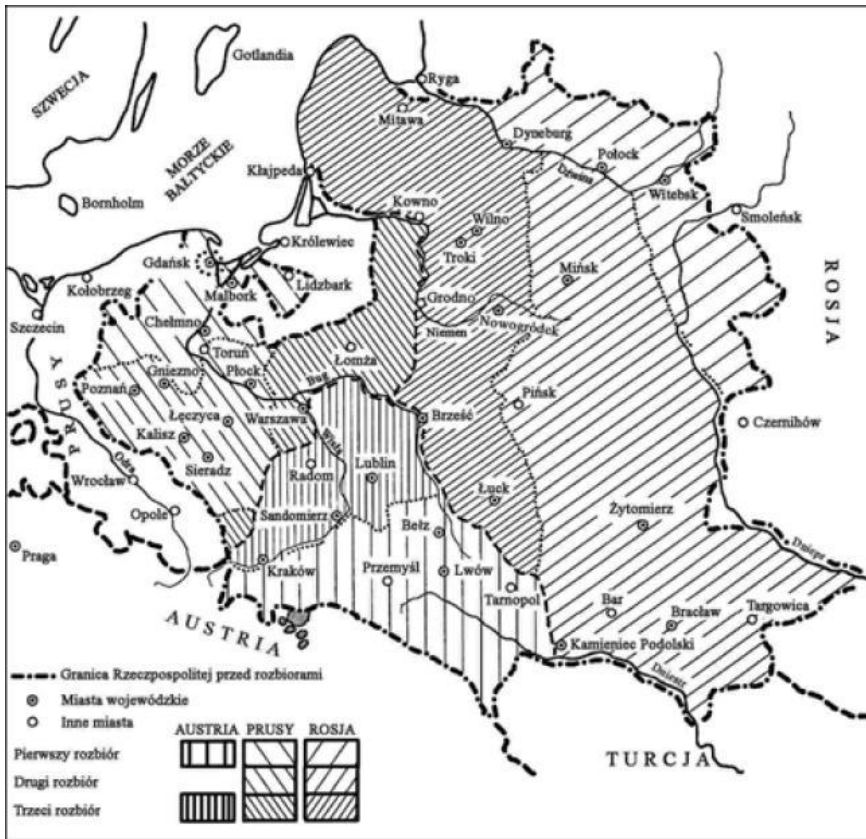
Zadanie 15.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Po III rozbiórce Polski doszło do

- A. utworzenia Legionów Polskich.
- B. zwołania Sejmu Czteroletniego.
- C. elekcji Stanisława Poniatowskiego.
- D. zawiązania konfederacji targowickiej.

Mapy do zadań 16. i 17.

historia.pgi.pl

historia.opracowania.pl

Zadanie 16.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

W latach 1807-1809 Księstwo Warszawskie obejmowało między innymi departamenty:

- A. krakowski, kaliski, warszawski, płocki.
- B. białostocki, łomżyński, płocki, poznański.
- C. poznański, bydgoski, kaliski, łomżyński.
- D. siedlecki, warszawski, bydgoski, krakowski.

Zadanie 17.

Oceń, które z poniższych zdań dotyczących informacji zawartych na mapie jest falszywe. Zaznacz F przy zdaniu fałszywym.

17.1.	Księstwo Warszawskie utworzono w 1807 r. z ziem zaboru pruskiego.	F
17.2.	W 1809 r. powiększono terytorium Księstwa Warszawskiego o część ziem zaboru austriackiego i rosyjskiego.	F
17.3.	Rosja w 1809 r. powiększyła swój obszar kosztem Austrii.	F

Tekst do zadania 18.

Decyzja Wielopolskiego o brance nie rozbiła organizacji Czerwonych, przyspieszyła tylko wybuch powstania. Walkę prowadziły niewielkie, ruchliwe oddziały. Stoczono blisko 1200 potyczek, w których wzięło udział około 150 tysięcy uczestników.

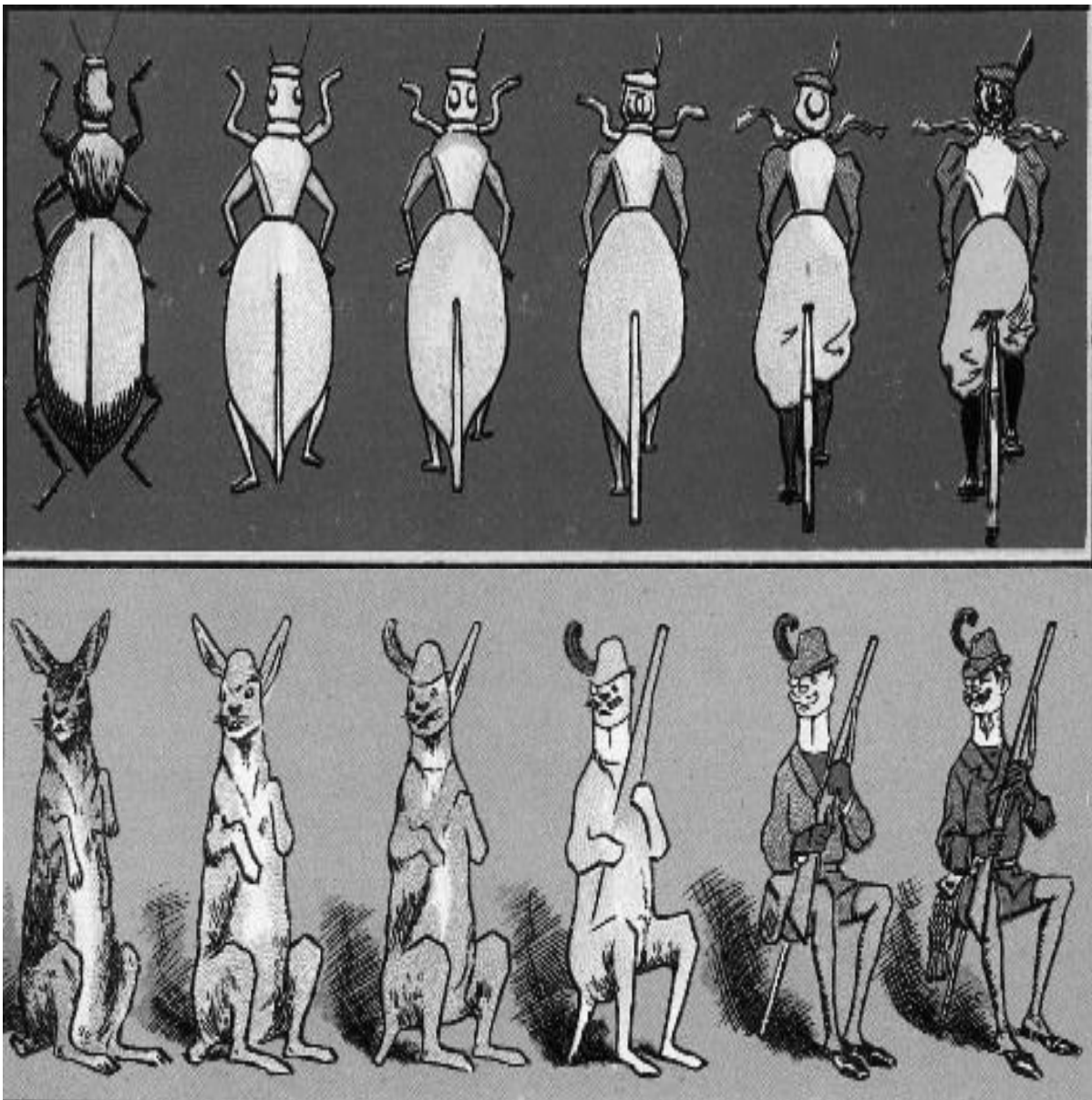
Zadanie 18.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Informacje w tekście dotyczą

- A. powstania kościuszkowskiego.
- B. powstania listopadowego.
- C. powstania styczniowego.
- D. wojen napoleońskich.

Ilustracje do zadania 19.

[w:] P. Banaś, *Orbis Pictus. Świat dawnej karty pocztowej*, Wrocław 2005.

Zadanie 19.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przedmiotem satyry na obu zamieszczonych kartkach pocztowych pochodzących z 1900 r. jest

- A. myśl socjalistyczna.
- B. teoria ewolucji Darwina.
- C. ruch emancypacji kobiet.
- D. wyścig zbrojeń.

Zadanie 20.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Bezpośrednią przyczyną wybuchu pierwszej wojny światowej było

- A. zawarcie przez Niemcy, Austro-Węgry i Włochy sojuszu, zwanego Trójprzymierzem.
- B. objęcie władzy przez bolszewików po rewolucji październikowej w Rosji.
- C. podpisanie traktatu na międzynarodowej konferencji w Wersalu.
- D. zabójstwo w Sarajewie następcy tronu Austro-Węgier Franciszka Ferdynanda.

Zadanie 21.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przedstawicielem Polonii jest

- A. Maria Kowalska, zamieszkała w Szczecinie bibliotekarka, urodzona w Płocku.
- B. Krzysztof Kwiatkowski, przedsiębiorca z Giżycka, przebywający na wakacjach w Egipcie.
- C. Mai Phan, uczennica poznańskiego liceum, urodzona w Wietnamie.
- D. John Paluch, zamieszkały w Chicago krawiec, którego rodzice pochodzą z Podhala.

Tabela do zadania 22.

Wyniki badań sondażowych w Wielkiej Brytanii – odpowiedzi na pytanie: *Na polityków której partii oddasz swój głos?*

Nazwa partii	Poparcie wyborców w grudniu 2005	Poparcie wyborców w styczniu 2011
Konserwatyści	40%	33%
Partia Pracy	31%	43%
Liberalni Demokraci	21%	13%
Zieloni	3%	3%

Na podstawie: WWW.ipsos.co.uk

Zadanie 22.

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące wyników sondażów są prawdziwe, czy fałszywe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Pomiędzy grudniem 2005 r. a styczniem 2011 r. poparcie wyborców dla Konserwatystów i Liberalnych Demokratów zmniejszyło się.	P	F
Pomiędzy grudniem 2005 r. a styczniem 2011 r. liczba zwolenników zarówno Partii Pracy, jak i Liberalnych Demokratów zwiększyła się.	P	F

Zadanie 23.

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Sejm i Senat zebrane na wspólnych obradach, to

- A. Trybunał Stanu.
- B. Zgromadzenie Narodowe.
- C. Rada Najwyższa.
- D. Komisja Konstytucyjna.

Zadanie 24.

Spośród podanych odpowiedzi wybierz tę, która powinna być wpisana na schemacie listu motywacyjnego w miejscu oznaczonym numerem 24.3.

List motywacyjny

24.1. ____	24.2. ____
24.3. ____	
Treść	
Podpis	

- A. miejscowość i data
- B. nazwa załącznika
- C. dane składającego list motywacyjny
- D. informacje o odbiorcy listu motywacyjnego

